

сподарських культур різних селекційних центрів та НДУ системи НААН, на базі ДП “ДГ “Елітне” діють 2 модельні ферми вирощування ВРХ та свиней;

- з метою забезпечення умов для своєчасного і високоякісного проведення наукових досліджень та випробування створеної інноваційної продукції, сприяння виробництву Базового (БН) та Сертифікованого (СН) насіння сільськогосподарських культур, вирощування племінного молодняка тварин надається методична допомога та здійснюється науково-консультаційне забезпечення трансферу інновацій в підпорядкованих дослідних господарствах. Налагоджено систему бізнес-пропозицій високоякісного насіннєвого матеріалу сільськогосподарських культур і науково-консультаційних послуг установи через електронні ресурси мережі Internet.

Геселева Н. В.

кандидат технічних наук, доцент

Королік М. О., здобувач вищої освіти

Київський національний торговельно-економічний університет

м. Київ, Україна

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ, СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Інновації в сучасному світі відіграють важливу роль. Саме інноваційна діяльність підприємств може забезпечити їх конкурентоспроможність як на внутрішньому ринку, так і на зовнішньому.

Інноваційна діяльність – діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [1].

Інновації перетворюються на важливий фактор економічного розвитку країни. Стаючи потужним імпульсом прогресивної трансформації економіки та суспільних відносин, вони дозволяють задовольнити потреби суспільства за рахунок створення товарів та послуг високої якості, підняти рівень життя населення.

Європейський вибір України на шляху інтеграції у високотехнологічне конкурентне середовище зумовив необхідність формування та запровадження інноваційної моделі розвитку, яка повинна була забезпечити високі та стабільні темпи економічного зростання, вирішити певні соціальні й екологічні проблеми, забезпечити конкурентоспроможність національної економіки, підвищити експортний потенціал країни, гарантувати їй економічну безпеку та чільне місце в Європейському Союзі. Однак на практиці, інноваційний розвиток не став однією з головних характеристик зростання національної економіки України.

Одним із головних індикаторів, узагальнюючим показником для вимірювання рівня та результатів реалізації інноваційного потенціалу країни є Глобальний інноваційний індекс, у якому знаходять своє відображення основні

складники інноваційного потенціалу країн [2]. Результати дослідження позиції України за Глобального інноваційного індексу наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінка позиції України за складниками Глобального інноваційного індексу [3]

Рік	2015	2016	2017	2018	2019
Місце	64	56	50	43	47

Проаналізувавши стан розвитку інноваційної діяльності в Україні за допомогою Глобального інноваційного індексу, можна зазначити, що у періоді 2015–2018 рр. спостерігається підвищення значення індексу, що свідчить про поступове поліпшення ситуації у сфері інновацій в Україні. Також варто зазначити, що у 2018 р. порівняно з 2017 р. відбулося підвищення ефективності інновацій, що дало змогу Україні посісти 43 місце серед 126 країн за даним індексом.

Також, щоб дослідити стан інновацій в Україні, необхідно оцінити обсяг фінансування інноваційної діяльності [3]. Проводячи дане порівняння, доцільно відзначити, що у 2018 р. обсяг фінансування інноваційної діяльності збільшився до 12180,1 млн. грн., при цьому частка фінансування інноваційної діяльності у співвідношенні до ВВП збільшилась з 0,3% до 0,4% (рис. 1).

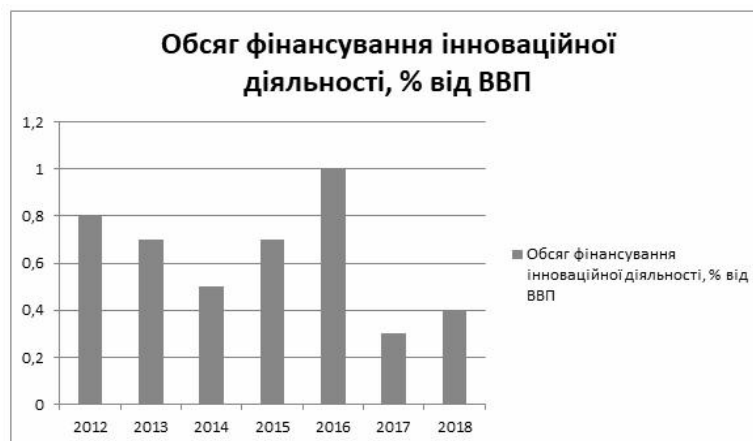

Рис. 1. Динаміка обсягу фінансування інноваційної діяльності, % від ВВП

Говорячи про структуру розподілу фінансового забезпечення інвестиційної діяльності в Україні, відомо, що більша частина коштів – це власні кошти підприємств. Існуюча на сьогоднішній день структура джерел фінансування не стимулює підприємства до інноваційної діяльності, оскільки існує високий ризик втратити вкладені в інновації кошти. Брак фінансування призводить до зменшення інноваційної активності підприємств, а, відповідно, до зменшення обсягу реалізованої продукції, що в кінцевому результаті спричиняє зменшення рівня ВВП [4].

Спалах коронавірусу у 2020 році виступив каталізатором економічної кризи та загальмував розвиток світової економіки. Країни стикнулися з тенденцією до падіння ВВП та змушені шукати шляхи його підвищення. Одним з них є активізація інноваційної діяльності, оскільки вона сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств, і як наслідок – більш

вигідному положенню на ринку. Тим самим сучасна криза може дати поштовх для розвитку інновацій, оскільки їх впровадження є, свого роду, шляхом до виживання бізнесу.

Таким чином для розвитку інноваційної діяльності в Україні необхідно здійснити комплекс організаційно-економічних заходів, що охоплюватимуть: здійснення ефективної державної інноваційної політики, погоджуючи темпи і пропорції розвитку науки, технологій і виробництва; вдосконалення механізму захисту прав інтелектуальної власності та процедур патентного захисту інновацій; забезпечення сприятливого клімату для створення власних наукомістких виробництв повного циклу шляхом використання різних форм державної підтримки; розвиток інноваційної інфраструктури шляхом покращення системи інформаційного забезпечення інноваційної діяльності, сертифікації і впровадження розробок, підготовки і перепідготовки кадрів.

Реалізація напрямків розвитку інноваційної діяльності в Україні дасть змогу значно підвищити рівень інноваційної активності промислових підприємств, стабілізувати прискорений процес оновлення виробництва, ефективно використовувати внутрішні та залучені зовнішні інвестиції на інноваційну діяльність.

Таким чином, забезпечення і ефективне провадження інноваційної діяльності можна вважати фактором, що формує можливість здійснення економічного розвитку підприємства та економіки в цілому. В Україні науково інноваційна діяльність знаходиться у складному становищі порівняно з іншими видами діяльності. Рівень використання інноваційного потенціалу є недостатнім. Підтримка та регулювання інноваційного підприємництва повинна бути пріоритетним напрямом державної політики. Аби покращити інвестиційну діяльність необхідно створювати інвестиційно привабливе середовище, впроваджувати політику зменшення податкового тиску на інноваційні підприємства та розвивати міжнародні науково-інноваційні зв'язки.

Література

1. Про інноваційну діяльність : Закон України від 16.10.2012 р. № 5460-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 2–3 – Ст. 41.
2. Левківський О.В. Міжнародні індикатори оцінки інноваційного потенціалу України та його реалізації / О. В. Левківський. // Інтелект ХХІ. 2017. № 4. С. 78–82.
3. Обстеження інноваційної діяльності в економіці України (за міжнародною методологією) [Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publnauka_u.htm.
4. Стан інноваційної діяльності та діяльності у сфері трансферу технологій в Україні у 2017 році: аналітична довідка / Т. В. Писаренко, Т. К. Кваша та ін. Київ :УкрІНТЕІ, 2018. 98 с.
5. Проект ЄС «Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні» Інноваційна політика: європейський досвід і рекомендації для України (том 3). – Київ. – 2011.